

Rusza kolejna
edycja Budżetu
Obywatelskiego

Strona 3 RZ WYDARZEN:

Harmonogram
odczytu
wodomierzy

Strona 4

Trwa
przebudowa
muru cmentarza
komunalnego
w Pobiednej

Strona 5

Panorama Leśnej.pl

MIESIĘCZNIK GMINY LEŚNA

WWW.PANORAMALESEJ.PL

20 MARCA 2025

NR 3 (151)

NAKLAD 3000 EGZ.

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

ISSN 2084-3674

Maria Makowska Gościem Honorowym Gali Sportu 2025

W sobotę 22 lutego 2025 roku świetlica wiejska w Grabiszycach Górnych zamieniła się w miejsce pełne emocji, dumy i sportowej rywalizacji. Gala Sportu 2025, zorganizowana przez Gminę Leśna oraz Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej, zgromadziła młodych sportowców wraz z ich rodzinami, trenerów oraz przedstawicieli lokalnych klubów sportowych.

Dzieci, młodzież i dorośli tłumnie przybyli, aby wspólnie celebrować sukcesy tych, którzy z dumą reprezentują gminę Leśna na arenie krajowej i międzynarodowej. Wydarzenie poprowadził Artur Fabijański, który przez prawie 20 lat był prezesem klubu kajakarskiego, a ze sportem związane jest całe jego życie.

Uczestników gali wprowadził w refleksyjny nastrój zespół Cantarsis Duo, tworzony przez Filipa Filipiuka i Anię Buczek. Ich wyjątkowa muzyka stworzyła magiczną atmosferę wieczoru. Następnie Artur Fabijański zaprosił do rozmowy Gościa Honorowego gali – Marię Makowską.

Maria Makowska – historia siły i determinacji

Jednak prawdziwą gwiazdą wieczoru była Maria Makowska – legendarna

polska piłkarka, która przez ponad dwie dekady stanowiła filar reprezentacji Polski. Pani Maria pochodzi ze Złotnik Lubańskich, gdzie spędziła swoje dzieciństwo i to tam na słynnych „oponach” zdobywała swoje pierwsze bramki.

Makowska rozpoczęła karierę w 1985 roku w Pafawagu Wrocław, a później reprezentowała Stilon Gorzów Wielkopolski. W 1996 roku przeniosła się do niemieckiego 1. FFC Turbine Poczdam, z którym zdobyła mistrzostwo i Puchar Niemiec w sezonie 2003/2004.

Jej kariera w reprezentacji Polski rozpoczęła się 21 czerwca 1989 roku, kiedy to zadebiutowała w narodowych barwach. Przez lata była liderką drużyny, rozgrywając 111 meczów i strzelając 5 bramek – co czyni ją rekordzistką pod względem liczby występów. Makowska grała również w słoweńskim ŽNK Krka Novo Mesto oraz niemieckich klubach Post SV Nürnberg i SV 67 Weinberg. Mimo zakończenia kariery reprezentacyjnej w 2008 roku, kontynuowała grę na poziomie klubowym. W grudniu 2024 roku została uhonorowana pamiątkową koszulką i włączona do Klubu Wybitnych Reprezentantów podczas gali 105-lecia Polskiego Związku Piłki Nożnej.

Podczas Gali Sportu 2025 przeprowadzono z Marią Makowską wyjątkowy wywiad, w którym opowiedziała o trudnościach, jakie napotkała na swojej drodze do sukcesu. Poruszyła temat braku wsparcia dla piłki kobiecej w czasach, gdy zaczynała karierę, oraz o determinacji i sile, które pozwoliły jej pokonywać liczne przeszkody. Wspominała o inspiracjach oraz ludziach – w tym sąsiadach, którzy wspierali

ją w kluczowych momentach kariery. Jej słowa wywołały wzruszenie i były prawdziwą lekcją wytrwałości oraz niezłomności.

Laureaci Gali Sportu 2025

Do 31 grudnia 2024 roku trwał nabór wniosków o przyznanie stypendiów, nagród i wyróżnień sportowych za osiągnięcia w roku 2024. Wnioski mogły

składać osoby fizyczne, kluby sportowe, trenerzy oraz inne podmioty związane z działalnością sportową.

Nagrody sportowe przyznawane były dla zawodników będących mieszkańcami Gminy Leśna lub zrzeszonym w klubie mającym siedzibę na terenie Gminy Leśna i uzyskali w 2024 roku wysokie wyniki sportowe na imprezach rangi Województwa, Mistrzostw

Polski, Europy czy Świata. W Gminie Leśna złożono 23 wnioski, z których nagrodzonych zostało 19 zawodników oraz 2 trenerów. Dodatkowo decyzją Burmistrza Szymona Surmacza i Zastępcy Burmistrza Marcina Mireckiego – po rozmowach z zarządami klubów, przyznano nagrody specjalne dla 6 zawodników i 2 trenerów.

Podczas Gali Sportu oficjalnie u honorowano młodych sportowców i trenerów, gdzie z rąk Gościa Honorowego Marii Makowskiej oraz Burmistrza Leśnej Szymona Surmacza, a także Zastępcy Burmistrza Leśnej Marcina Mireckiego otrzymali oni listy gratulacyjne oraz nagrodę pieniężną. Nie zabrakło także unikatowych pucharów – wykonanych przez lokalną artystkę Izabelę Pachulską z pracowni ceramicznej w Świeciu.

Poniżej przedstawiamy nagrodzonych laureatów:

- **Lekkoatletyka:** Katarzyna Chyłek, Konstancja Jurek, Bartłomiej Kisiel.
- **Karate:** Antonii Ksej.
- **Tial:** Wojciech Walczak, Leon Walczak.
- **Kajakarstwo:** Jakub Andrzejewski, Patrycja Iwaniec, Weronika Kaczma-

rek-Bielecka, Natalia Kaczmarek, Julia Kirkowska, Wojciech Kołodziejczyk, Karol Kotliński, Aleksandra Labiszak, Izabela Rutkowska, Filip Suliński, Mateusz Sztuba, Stanisław Wickiel, Kewin Wolski, Szymon Wolski.

- **Piłka nożna:** Jakub Bałaban Michał Mowczko, Zuzanna Pszczoła, Dawid Scholz, Piotr Szura.
- **Trenerzy:** Paweł Adamczuk, Mateusz Kalka, Bogdan Sztuba, Rafał Wichowski.

Gala Sportu to doskonała okazja do wyróżnienia tych, którzy swoją ciężką pracą i determinacją promują Gminę Leśną na sportowej mapie Polski i nie tylko. Wysokie osiągnięcia pokazują jak ogromny potencjał drzemie w naszej lokalnej społeczności sportowej. Wydarzenie było także okazją do spotkania się sportowców z różnych dyscyplin, podzielenia się swoimi doświadczeniami z ubiegłego sezonu oraz do integracji. Wszystkim nagrodzonym sportowcom, ich rodzicom, opiekunom i trenerom składamy serdeczne gratulacje i życzymy aby obecny rok był owocny i pełen sukcesów.

Za miłą obsługę i gościnę dziękujemy KGW Grabki. ✕

PANORAMA LEŚNEJ – MIESIĘCZNIK GMINY LEŚNA

ISSN: 2084-3674

Nakład: 3000 egz.

Wydawca. Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej,
ul. Elizy Orzeszkowej 5a, 59-820 Leśna,
tel.: 75 72 11 579, www.okislesna.pl

e-mail: okis@lesna.pl

Adres redakcji: Rynek 19, Leśna. tel. 75 72 11 239, wew.30

e-mail: panorama@lesna.pl

Redaktor Naczelny: Szymon Surmacz

Skład: Bartłomiej Mortas

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia w Sosnowcu

Materiałów niezamówionych nie zwracamy, zastrzegamy sobie prawo ich adiustacji, skracania oraz zmiany tytułów. Za wszelkie opinie wyrażane na łamach Panoramy Leśnej odpowiedzialność prawną ponoszą ich autorzy.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam. Może odmówić ich publikacji bez podania przyczyn.

Kontakt z redakcją:

poniedziałek-piątek w godzinach
pracy Urzędu.

**Dodatkowe materiały do
artykułów oznaczonych ikoną
kodu QR na stronie [www:
http://www.panoramalesnej.pl](http://www.panoramalesnej.pl)**

Rusza kolejna edycja Budżetu Obywatelskiego

Już po raz trzeci mieszkańcy Gminy Leśna będą mieli szansę współdecydować o tym, na co zostaną przeznaczone gminne środki. Budżet Obywatelski to realny sposób na wprowadzanie zmian, które odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. W tym roku do rozdysponowania jest kwota 693 822,79 zł!

Ile pieniędzy na twój okręg?
Gmina Leśna została podzielona na 18 okręgów, a każdy z nich otrzyma konkretną kwotę do wykorzystania. Wysokość środków przeznaczonych na dany okręg oblicza się według określonego wzoru. Na rok 2026 ustalono kwoty przedstawione w tabeli nr 1.

Jak zgłosić projekt?
Zgodnie z harmonogramem projekty można zgłaszać do 23 maja br. For-

mularze zgłoszeniowe są dostępne w siedzibie Urzędu Miejskiego w Leśnej (Ratusz, Rynek 19, pokój nr 10) oraz na stronie internetowej: <https://lesna.budzet-obywatelski.org>.

Co warto wiedzieć przed zgłoszeniem?
Każdy projekt powinien spełniać kilka podstawowych kryteriów:

- Musi dotyczyć zadań, które należą do kompetencji gminy.
- Musi być realizowany na nieruchomościach stanowiących mienie gminy.
- Powinien być możliwy do wykonania w ciągu jednego roku budżetowego.

Po zakończeniu etapu zgłoszeń, Komisja przystąpi do weryfikacji projektów. Decyzja o tym, które z nich przejdą do kolejnego etapu, zapadnie do 8 sierpnia 2025 r. ✖

Anna Stawisińska-Urban

BUDŻET OBYWATELSKI Leśna 2025

KALENDARZ WYDARZEŃ:

- **Zgłaszanie projektów**
Od 10.03.2025 do 23.05.2025
- **Weryfikacja projektów**
Od 10.03.2025 do 08.08.2025
- **Głosowanie mieszkańców**
Od 08.09.2025 do 26.09.2025
- **Ogłoszenie wyników**
Do 30.09.2025

Wszystkie informacje znajdziesz na:
lesna.budzet-obywatelski.org

Numer okręgu	Obszar okręgu	Wysokość środków
1	Leśna, ul.: Elizy Orzeszkowej, Jana Kochanowskiego, Wiejska	69 678,55
2	Leśna, ul.: Na Stoku, Polna, Rynek, Henryka Sienkiewicza, Stroma	38 734,69
3	Leśna, ul. Baworowo	49 049,31
4	Leśna, ul.: Izerska, Kombatantów, Osiedle, Sudecka	38 624,96
5	Leśna, ul.: Tadeusza Kościuszki, Krótka, Krzywa, Lechów, Lubańska, Poczтовая, Mikołaja Reja, Szkolna	39 612,53
6	Leśna, ul.: Kościelna, Gustawa Morcinka, Stefana Żeromskiego, Ogrodowa	40 161,18
7	Bartoszkówka, Zacisze, Złoty Potok	24 963,58
8	Grabiszycze Górne, Grabiszycze Średnie, Grabiszycze Dolne	49 268,77
9	Kościelniki Górne, Janówka	21 287,62
10	Kościelniki Średnie	23 427,36
11	Szyszkowa	35 168,47
12	Miłoszów	46 854,71
13	Pobiedna	68 032,60
14	Smolnik, Jurków	32 754,41
15	Stankowice, Sucha	28 749,26
16	Złotniki Lubańskie	21 726,54
17	Świecie	40 380,64
18	Wolimierz	25 347,63

Harmonogram odczytu wodomierzy

Informujemy, że od dnia 10.03.2025 r. trwają odczyty wodomierzy według załączonego harmonogramu.

W przypadku braku możliwości dokonania odczytu wskazania wo-

domierza (nieobecność domowników) inkasent zostawi wiadomość z prośbą o podanie stanu wodomierza. Wskazanie wodomierza można podać osobiście, telefonicznie lub poprzez e-mail:

- nr tel.: 515 360 695 – w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Leśnej
- adres e-mail: j.socha@lesna.pl; s.mowczko@lesna.pl

Pełna informacja o stanie wodomierza powinna zawierać:

- Imię i nazwisko
- Adres
- Stan wodomierza
- Adres e-mail do wysłania faktury ✕

PROSIMY O OBECNOŚĆ W DANYM DNIU, W PRZYPADKU NIEOBECNOŚCI POZOSTAWIENIE INFORMACJI W WIDOCZNYM MIEJSCU.

BARDZO WAŻNE JEST, ABY STANY LICZNIKÓW BYŁY PODAWANE JEDNOCZEŚNIE PRZEZ WSZYSTKIE LOKALE.

ODCZYTY BĘDĄ ODBYWAŁY SIĘ OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU W GODZINACH PRACY URZĘDU MIEJSKIEGO.

Data	Ulica
10.03	Sucha, Złotniki Lubańskie
11.03	Grabiszycze, Miłoszów
12.03	Szyszkowa
13.03	Pobiedna - Nowomiejska, Podgórna
14.03	Pobiedna - Dworcowa
17.03	Pobiedna - Krótka, Polna, Plac Wolności
18.03	Pobiedna - Hetmańska, Zaułek
19.03	Pobiedna - Rynek, Strzelecka, Strażacka
20.03	Osiedle, Sudecka
21.03	Kombatantów, Lechów
24.03	Mikołaja Reja, Poczтова
25.03	Jana Kochanowskiego
26.03	Wiejska, Gustawa Morcinka, Kościelna
27.03	Tadeusza Kościuszki, Krótka, Krzywa
28.03	Szkolna, Lubańska
31.03	Na Stoku, Polna, Stroma, Leśna
01.04	Rynek, Leśna
02.04	Elizy Orzeszkowej
03.04	Henryka Sienkiewicza 1-30
04.04	Henryka Sienkiewicza 32-60
07.04	Stefana Żeromskiego 1-19
08.04	Stefana Żeromskiego 21-57
09.04	Baworowo – numery od 8 do 18
10.04	Baworowo - numery od 19 do 44
11.04	Baworowo - numery od 45 do 75
14.04	Baworowo – numery od 76 do 90
15.04	Smolnik - numery od 2 do 36
16.04.	Smolnik - numery od 37 do 75

Brak wody w kranie? Co robić w razie awarii?

Nikt z nas nie lubi niespodziewanych przerw w dostawie wody, jednak awarie wodociągowe mogą się zdarzyć w każdej chwili. Uszkodzenia rur, planowane prace naprawcze czy ekstremalne warunki pogodowe to najczęstsze przyczyny problemów związanych z zaopatrzeniem w wodę.

Co robić, gdy nagle zabraknie wody w kranie?

1. Sprawdź, czy to awaria, czy planowane prace naprawcze

Zanim zaczniemy się niepokoić, warto sprawdzić, czy braki w dostawie wody wynikają z awarii na sieci wodociągowej, czy też są efektem planowanych prac naprawczych. Informacje na ten

temat można znaleźć na stronie internetowej gminy, w mediach społecznościowych lub na tablicach ogłoszeniowych w okolicy.

2. Skontaktuj się z Referatem Gospodarki Komunalnej w Leśnej

Jeśli nie znalazłeś oficjalnych informacji o występującej przerwie warto

zadzwoń do Referatu Gospodarki Komunalnej w Leśnej (w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Leśnej) pod numery telefonu: 453053734 lub 515360695 i zgłoś problem. Możliwe, że właśnie trwa usuwanie awarii i dostawa wody zostanie wkrótce przywrócona. Po godzinach pracy Urzędu Miejskiego funkcjonuje następujący telefon alarmowy: 75 721 11 80.

3. Sprawdź, czy problem nie występuje tylko lokalnie

Czasami przyczyna braku wody może być bliżej, niż myślimy. Warto zapytać sąsiadów, czy również mają ten problem. Jeśli woda płynie w innych mieszkaniach, może to oznaczać awarię instalacji wewnętrznej budynku.

4. Skorzystaj z zastępczych punktów poboru wody

Podczas planowanych prac oraz dłuższych awarii wodociągi często podsta-

wione są cysterny z wodą dla mieszkańców. Woda z cystern jest zdatna do spożycia po przegotowaniu. Informacje o ich lokalizacji są zazwyczaj podawane przez Gminę Leśną na stronie internetowej, w mediach społecznościowych lub na tablicach ogłoszeniowych w okolicy.

5. Ogranicz zużycie wody

Jeśli awaria się przedłuża warto oszczędnie gospodarować dostępnymi zasobami. Unikajmy na ten czas np.

mycia naczyń aby zaoszczędzić cenną wodę na bardziej pilne potrzeby.

6. Przygotuj się na przyszłość

Jeśli wiesz o zaplanowanej przerwie w dostawie wody, zrób jej zapas na następny dzień. Natomiast na ewentualność nieplanowanych awarii, warto przechowywać zapas wody w butelkach lub baniakach.

Brak wody w kranie to niewygodna sytuacja, ale zachowanie spokoju

i przestrzeganie powyższych zasad pomoże przetrwać awarię bez większych problemów. Pamiętajmy, że szybka reakcja i współpraca ze służbami wodociągowymi mogą przyspieszyć rozwiązanie problemu. Pracownicy zawsze dokładają wszelkich starań, aby w najszybszym możliwym terminie usunąć przyczynę braku wody. ✕

DK

Trwa przebudowa muru cmentarza komunalnego w Pobiednej

Od lutego bieżącego roku trwają prace związane z przebudową muru cmentarza przy ul. Nowomiejskiej w Pobiednej. W celu zabezpieczenia wyeksploatowanej konstrukcji muru cmentarza, który jednocześnie pełni funkcje muru oporowego, utrzymującego napór gruntu cmentarza, dwa lata temu podjęto decyzję o opracowaniu dokumentacji projektowej.

Ostateczny zakres uzgodniony z konserwatorem zabytków to budowa od strony cmentarza muru oporowego wzmacniającego w kształcie litery L do wysokości 1,7 m, który pozostanie jako podziemny. Znaczna część prac będzie miała charakter remontowy, czyli zbiórkę tynków, roboty naprawcze konstrukcji muru, wymiana dachówek daszku jednostronnego, wykonanie nowych tynków (renowacyjnego podkładowego oraz renowacyjnego nawierzchniowego), renowacja portalu wejściowego, naprawa ościeży furtki z piaskowca, wymiana furtki i odnowienie bramy. Wykonawcą zadania jest firma F.H.U. Piotr Walczak ze Złotnik Lubańskich za kwotę 746 346,78 zł, przy pozyskaniu przez Burmistrza Gminy dofinansowaniu z RZĄDOWE-

GO PROGRAMU ODBUDOWY ZABYTKÓW Edycja2RPOZ/2023/1372/Polski-Lad w wysokości 727.688,11 zł. Prace zaplanowane zostały do 10 czerwca br. Dzięki dotacji wkład własny gminy wynosi jedynie 2,5% wartości zadania. ✕

LUKS Kwisa – formy dofinansowania w roku 2024

Utrzymanie klubów sportowych w dzisiejszych czasach stanowi duże wyzwanie, dlatego wsparcie udzielane przez samorządy jest nieocenione. W 2024 roku klub LUKS Kwisa dwukrotnie brał udział w konkursach ogłoszonych przez gminę.

W pierwszym konkursie, dotyczącym wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, klub otrzymał 48 tysięcy złotych. Jesienią odbył się konkurs uzupełniający, w ramach którego przyznano dodatkowe 23 tysiące złotych na realizację zadania pod nazwą: „Jak cię widzą, tak cię piszą” – poprawa wizerunku klubu LUKS Kwisa na arenie ogólnopolskiej poprzez ujednolicenie sprzętu zawodników oraz remont kontenera sanitarnego i toalet. Wszystkie środki zostały wydatkowane zgodnie z umową.

Poza wsparciem samorządowym kluby sportowe mogą ubiegać się o dodatkowe fundusze z Urzędu Marszałkowskiego, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki. LUKS Kwisa w 2024 roku wielokrotnie korzystał z tych możliwości.

W marcu, w ramach realizacji zadania publicznego pod nazwą „Przebudowa boiska kajak polo LUKS Kwisa w Leśnej w celu poprawy warunków sanitarnych i dostosowania do potrzeb osób niepeł-

nosprawnych”, klub otrzymał 40 tysięcy złotych. Inicjatorem tego projektu był burmistrz Leśnej, Szymon Surmacz. Choć projekt napisano w 2023 roku, jego realizacja rozpoczęła się dopiero rok później. Wkład własny zadania wyniósł 30 tysięcy złotych, które zostały przekazane przez Radę Miejską w Leśnej, 10 tysięcy złotych z 1,5% OPP oraz 1100 złotych ze środków własnych klubu.

W maju pozytywnie rozpatrzono wniosek klubu w ramach rządowego programu KLUB – edycja 2023–2025. Przyznana kwota, wynosząca 12 tysięcy złotych, została przeznaczona na wynagrodzenia dla trenerów oraz zakup sprzętu sportowego dla zawodników.

Pod koniec roku Ministerstwo Sportu i Turystyki ogłosiło wyniki przyznawania dotacji dla klubów sportowych w ramach systemu sportów młodzieżowych. LUKS Kwisa znalazł się w gronie 600 klubów w Polsce, które zakwalifikowały się do rządowego wsparcia. Dzięki temu, na realizację programu KLUB PRO przyznano klu-

bowi aż 128 970 złotych – to największa dotacja, jaką klub otrzymał do tej pory na zakup sprzętu i wynagrodzenia dla szkoleniowców.

Jeżeli zapowiadane przez Ministra Sportu i Turystyki Sławomira Nitrasa środki będą przyznawane cyklicz-

nie, wiele małych klubów sportowych, w tym nasz, zyska stabilność finansową. Jako organizacja pożytku publicznego LUKS Kwisa dziękuje również wszystkim darczyńcom za przekazanie 1,5% podatku, co stanowi ważne wsparcie dla naszej działalności. ✕

22 marca Światowym Dniem Wody

Motywy przewodnim tego rocznego Światowego Dnia Wody jest hasło „Ochrona lodowców”. Lodowce są bardzo ważnym elementem kształtującym funkcjonowanie ekosystemów.

Pokrywa lodowców to bufor klimatyczny planety, chroniący nas przed przegrzewaniem. Jasne powierzchnie odbijają nadmiar ciepła z powrotem w przestrzeń kosmiczną, utrzymując tym samym niższą temperaturę. Lodowce i ich najbliższe okolice są domem dla wielu organizmów. 70% zasobów wody

słodkiej jest zgromadzone w lodowcach i lądolodach. W wielu miejscach na świecie lodowce sterują ilością wody w rzekach i oddziałują na miejsca oddalone nawet o setki kilometrów. Zapewniają latem stałą dostawę wody niżej położonym terenom. W niektórych sytuacjach, w dość suchych strefach klimatycznych np. w Andach, są jedynym źródłem wody. Biorąc to pod uwagę, od lodowców zależy życie kilkaset milionów ludzi. Wieloletnie obserwacje dowodzą jednak, że zasięg lodowców i lądolodów się zmniejsza z uwagi na topnienie. Obserwowane problemy związane z topniejącymi pokrywami lodowców mają istotne znaczenie w skali globalnej. ✕

PS

Tydzień Kobiet 2025 w Leśnej – radość, energia i inspiracja!

W dniach 3-9 marca w Leśnej odbył się Tydzień Kobiet 2025 – wyjątkowe wydarzenie, które oferowało mieszkankom gminy niezapomniane przeżycia, wspólną zabawę i możliwość bezpłatnego wzięcia udziału w różnych aktywnościach. Organizatorem święta był Burmistrz Leśnej oraz Ośrodek Kultury i Sportu w Leśnej, przy wsparciu niezastąpionych Przyjaciół Kobiet.

Tegoroczne świętowanie rozpoczęło się w poniedziałek, 3 marca, kiedy to w sali dolwisowskiej w Leśnej odbyły się zajęcia pilatesu prowadzone przez Monikę Borkowską. Był to dzień pełen relaksu i zdrowego ruchu, który pozwolił uczestniczkom zadbać o swoje ciało i ducha.

We wtorek, 4 marca, w czytelnicy biblioteki w ratuszu, panie mogły skorzystać z warsztatów kosmetyczno-pielęgnacyjnych prowadzonych przez Agnieszkę Kukielkę. Uczestniczki poznawały tajniki pielęgnacji skóry oraz miały okazję wypróbować różnorodne kosmetyki, wychodząc z warsztatów promieniujące nową energią.

Środa była dniem aktywności fizycznej – w szkole podstawowej w Smolniku Monika Hejda poprowadziła dynamiczne zajęcia fitness-step, które dostarczyły dawkę ruchu i radości, a także pozwoliły spalić mnóstwo kalorii.

W czwartek, 6 marca, nastąpił czas na chwilę wytchnienia i głębokiej relaksacji. Marta Dziedzina zaprosiła uczestniczki na kąpiel w dźwiękach mis kryształowych i gongów. Magiczna atmosfera i wibracje gongów przyniosły odprężenie i ukojenie.

W piątek 7 marca odbyły się wyjątkowe warsztaty zapachowo-kolorowe, które poprowadziła Katarzyna Rzeczowska. Panie mogły samodzielnie wykonać naszyjniki z suszonymi kwiatami oraz aromatyczne woreczki

z ziołowymi mieszkankami, tworząc niepowtarzalne pamiątki tego wyjątkowego tygodnia.

Sobotni poranek upłynął pod znakiem sportu – w siłowni Time to Fitness w Leśnej odbył się trening prowadzony przez Marcina Sęka. Uczestniczki zyskały solidną dawkę motywacji oraz pozytywnej energii na dalszą część dnia.

Zwieńczeniem Tygodnia Kobiet 2025 była Gala Finałowa, która odbyła się w niedzielę, 9 marca, na dworcu PKP w Leśnej. Zastępca Burmistrza Leśnej, Marcin Mirecki, przywitał wszystkie panie kwiatami oraz serdecznymi życzeniami. Wyjątkową oprawę muzyczną zapewniła Kapela Smolniczanie, która wprowadziła uczestników w radosny i świąteczny nastrój.

Serdeczne podziękowania składamy Przyjaciołom Kobiet oraz Kapeli Smolniczanie za ich zaangażowanie i wsparcie w organizacji wydarzenia. Dziękujemy również wszystkim uczestniczkom za aktywny udział i wspólne tworzenie

niezapomnianej atmosfery tego wyjątkowego tygodnia.

Tydzień Kobiet 2025 w Leśnej to dowód na to, że wspólne świętowanie i aktywne

spędzanie czasu mogą przynieść radość i satysfakcję każdej z uczestniczek. Już nie możemy się doczekać kolejnej edycji tego inspirującego wydarzenia! ✖

Wybory sołtysa w Miłoszowie

W dniu 2 marca 2025 roku (niedziela) odbyły się wybory sołtysa w sołectwie Miłoszów. Głosowanie miało miejsce w godzinach 9:00 - 12:00, a mieszkańcy mieli możliwość wybrania nowego sołtysa, który będzie reprezentował ich interesy przez najbliższą kadencję.

Liczba wyborców uprawnionych do głosowania wynosiła 523 osoby. 72 osoby wzięły udział w wyborach, co stanowi 13,8% mieszkańców uprawnionych do głosowania. Jedynym kandydatem na stanowisko sołtysa była Pani Alicja Krzak, która zdobyła 64 głosy. Pani Alicja zadeklarowała gotowość do współpracy z mieszkańcami i wprowadzenie nowych inicjatyw mających na celu rozwój sołectwa oraz poprawę jakości życia jego mieszkańców.

Z tej okazji składamy serdeczne gratulacje Alicji Krzak z okazji wyboru na sołtysa. Życzymy sukcesów w pełnieniu tej odpowiedzialnej funkcji, realizacji wszystkich planów i dążenia do dalszego rozwoju sołectwa. Jesteśmy przekonani, że z jej zaangażowaniem nasza społeczność będzie rosła i stawała się coraz lepszym miejscem do życia. ✕

Sesja Rady Miejskiej w Leśnej – 30 stycznia 2025 r.

- XII/69/2025** w sprawie nadania Statutu Ośrodka Kultury i Sportu w Leśnej.
- XII/70/2025** w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025-2028”.
- XII/71/2025** w sprawie zmiany Załącznika Nr 1 do Uchwały nr XLV/313/2014 Rady Miejskiej w Leśnej z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Leśna oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów.
- XII/72/2025** w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Leśna na lata 2025-2031.
- XII/73/2025** w sprawie zmiany budżetu na rok 2025.

Sesja Rady Miejskiej w Leśnej – 26 lutego 2025 r.

- XIII/74/2025** w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Leśna w 2025 roku.
- XIII/75/2025** w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych prowadzonych na terenie Gminy Leśna przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.
- XIII/76/2025** w sprawie przystąpienia Gminy Leśna do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025”.
- XIII/77/2025** w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Leśna na lata 2025-2031
- XIII/78/2025** w sprawie zmiany budżetu na 2025 rok

Marsz śmierci Hartmannsdorf – Buchenwald (cz.I)

Zapłonęły znicze pamięci

Andrzej Gierka (pierwszy z prawej), syn Romana, ostatniego więźnia Hartmannsdorfu przyjechał aż z Wielkopolski.

W 80. rocznicę marszu śmierci więźniów obozu Hartmannsdorf do Buchenwaldu do wspólnej akcji - rajdu samochodowego „Zapalmy znicze pamięci” Stowarzyszenie „Zamek Czocho” zaprosiło w sobotnie przedpołudnie 15 lutego wszystkich zainteresowanych historią II wojny światowej i zachowaniem pamięci o wydarzeniach z przeszłości naszego regionu. Datę wybrano nieprzypadkowo, bo tego właśnie dnia - 15 lutego 1945 (wg innych relacji 16 lutego) rozpoczął się marsz więźniów niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Gross-Rosen z jego filii Hartmannsdorf (dziś Miłoszów) do obozu Buchenwald. Marsz ze względu na tragiczny przebieg nazywany jest marszem śmierci.

Przypomnijmy, że w czasie II wojny światowej w ówczesnym Hartmannsdorf w od kwietnia 1944 r. mieścił się obóz AL Hartmannsdorf, będący jedną z blisko stu podobozów obozu

koncentracyjnego KL Gross-Rosen. W obozie przebywali głównie więźniowie z Polski, ale także obywatele ZSRR, Czesi, Francuzi a także Niemcy. Więźniowie pracowali m.in. przy bu-

downie kompleksu sztolni, drążonych w skalistym wzgórzu ok. 5 km od obozu. Dziś przypomina o tym tablica pamiątkowa przy jednej ze sztolni w Leśnej. Prace w sztolniach nigdy nie zostały ukończone. Więźniowie pracowali również w pobliskich zakładach, dostosowanych na potrzeby przemysłu zbrojeniowego III Rzeszy, głównie lotnictwa.

W połowie lutego 1945 r., z związku ze zbliżającym się frontem obóz pośpiesznie ewakuowano. Z ponad 1000 więźniów (w zależności od relacji więźniów podawane są różne liczby 600-1200), którzy wyszli z Hartmannsdorfu w marszu śmierci, którego celem był obóz koncentracyjny KL Buchenwald, po blisko miesiącu wyniszczającego marszu dnia 12.03.1945 roku dotarło zaledwie 399 więźniów. W Archiwum w Buchenwaldzie zachowały się wykazy więźniów, którym udało się przejść

marsz śmierci. Obecnie wznowiona książka pt. „*Arbeitslager Hartmannsdorf. Zapomniana filia KL Gross-Rosen*” autorstwa Janusza Skowrońskiego i Doroty Suli, zawiera pełną „maszynową” listę więźniów, którzy przeżyli marsz śmierci. Inne, długotrwałe poszukiwania pozwoliły odpowiedzieć na pytanie, którędy szli więźniowie do Buchenwaldu. Współpraca z niemieckimi wolontariuszami z Gedenkstätte Buchenwald, doprowadziła do odnalezienia bardzo cennego dokumentu. To relacja niemieckiego więźnia, 44-letniego ślusarza Otto Laucknera, który przeszedł całą trasę i zapamiętał mijane miejscowości. Było mu o tyle łatwiej, że pochodził z miejscowości Riesa nad Łabą, niedaleko Miśni i Drezną, obok których wiódł marsz śmierci. Spisana już w dwa lata po wojnie relacja Laucknera, trafiła do ówczesnego Sekretariatu Obozowego Komitetu

Buchenwaldzkiego w Berlinie. Dzięki niej znamy nie tylko przebieg całej trasy ale i „polskiego” odcinka, który zamierzaliśmy poznać podczas rajdu.

Rocznicowy rajd rozpoczął się przy pomniku w Miłoszowie, poświęconym więźniom obozu. Tu zapalono pierwsze znicze. W 2016 roku Stowarzyszenie „Zamek Czocho” doprowadziło do utworzenia tu miejsca pamięci. Pomnik jest efektem zwycięskiego dla stowarzyszenia konkursu „Tu mieszkam, tu zmieniam” zorganizowanego przez Fundację Bankową BZ WBK. W obecności władz Leśnej (zastępcy burmistrza Marcina Mireckiego, przewodniczącego Rady Waltera Straszaka i radnej z Miłoszowa Sylwii Stępnia-Czeszek) odsłonięto pierwszą z trzech tablic informujących o marszu śmierci. Tablica jest zasługą starań społeczności Miłoszowa. Na całej trasie rajdu towarzyszyli nam panowie Andrzej i Wiktor Gierka, syn i wnuk Romana, ostatniego więźnia obozu Hartmannsdorf. Rodzina więźnia przybyła na rajd aż z Wielkopolski. Roman Gierka, który zmarł w 2020 roku, dożywszy 100 lat, w swoich wspomnieniach przekazał, że z Hartmannsdorfu więźniowie dotarli do małego miasteczka Seidenberg, gdzie w obiekcie Hitlerjugend a część w pobliskiej stodole spędzili pierwszą noc. Seidenberg to dzisiejszy Zawidów. Spod miłoszowskiego pomnika udaliśmy się do Zawidowa kilkoma samochodami. Tam, w pobliżu cmentarza, oczekiwali na nas Agnieszka Roczon z Urzędu Miasta Zawidów i miejscowy regionalista Leszek Bogacz. Obejrzelśmy miejsce, po niemieckim schronisku młodzieżowym, wybudowanym i oddanym do użytku w marcu 1939 roku, z przeznaczeniem dla organizacji Hitlerjugend. Tuż po wojnie obiekt ten został całkowicie zniszczony przez przybyłe do miasteczka wojska radzieckie. Mogliśmy oglądać tylko fragmenty jego ruin, porośnięte krzakami i przysypane śniegiem. Na pobliskim cmentarzu, pamiętając o więźniach, zapalono pod krzyżem kolejne znicze. Niewykluczone, że w Zawidowie stanie niebawem kolejna z tablic, dokumentująca marsz śmierci więźniów w 1945 roku.

Z Zawidowa udaliśmy się do Sieniawki, podczas wojny noszącej nazwę Klein-Schönau. To tu, na wschodnich przedmieściach Zittau zlokalizowano do końca wojny kompleks obozowo-produkcyjny Zittwerke AG. W Sieniawce oczekiwali na nas kolejni regionaliści. Tym razem z Łużyckiej Grupy Poszukiwawczej, z Janem Witkiem na czele, który oprowadził

Miłoszów. Odsłonięcie tablicy z opisem marszu śmierci.

Rajd zakończono zapaleniem zniczy przy leśniańskich sztolniach.

po kompleksie. Stowarzyszenie ŁGP od lat zajmuje się badaniem wojennej przeszłości Sieniawki. Pod pomnikiem, powstałym w 2017 roku, ponownie zapalono znicze. A potem zwiedziliśmy piwnice dwóch budynków Zittwerke, ze stołami do sekcji zwłok i anatomicznego preparowania organów. Na uczestnikach zrobiło to duże wrażenie, bo - jak wykazują naj-

nowsze ustalenia - w obozie tym mógł kontynuować swoje zbrodnicze eksperymenty sam Josef Mengele, okrutny lekarz-kat z Auschwitz. Kiedy kilka lat temu na zaproszenie ŁGP przybył do Sieniawki prof. Andrzej Kulig, syn więźnia-lekarza z Hartmannsdorfu, Zygmunta Kuliga. Obejrzał to miejsce, gdzie jego ojca zastał koniec wojny. Andrzej Kulig, uznany profesor medy-

cyny, patomorfolog, później sporządził opinię o tym, co ujrzał w Sieniawce. Z uwagi na jej znaczenie, warto przytoczyć ją w całości:

W czasie mojego pobytu w piwnicach byłych koszar wojskowych w Sieniawce miałem możliwość dokładnego obejrzenia betonowych stołów opartych na szerokiej prostokątnej pionowej podstawie. Były to dwa rodzaje stołów. Pierwsze

Przy pomniku od wielu lat są obecni harcerze 15 DH Lipczanie z Platerówki

dwa odpowiadają budowie typowych stołów sekcyjnych, które zostały częściowo zmodyfikowane na początku lat 70. Posiadają zewnętrzne doprowadzenie wody i centralny odpływ. Stoły zmodyfikowano pokrywając powierzchnię płytkami ceramicznymi, które doklejono do poprzedniej płaszczyzny betonowej. Jak mnie poinformowano, na stołach tych wykonywano po wojnie sekcje zwłok osób zmarłych w szpitalu psychiatrycznym, mieszczącym się w części dawnych koszar. Niezależnie od sali sekcyjnej korespondowało z nią zaplecze zwykłe dla prosektoriów, obecnie bez typowego sprzętu.

W innym pomieszczeniu pokazano mi kolejne dwa stoły o innej konstrukcji oraz znajdującą się w narożnej części pomieszczenia betonową kadź - zbiornik. Kształt stołów jest prostokątny, jednak brzegi były wysokie, skośnie opadające w kierunku dna tworząc struktury trapezoidalne. W dnie znajdował się odpływ wody do kanalizacji. W brzeżnych częściach pozostały elementy metalowych rur, prawdopodobnie doprowadzających wodę służącą do wypłukiwania treści (krew, skrzepy, płyny, nieczystości) w czasie preparowania. Głębokość stołów to 25 cm, wysokość 84-85 cm, szerokość od korony to 56 cm, szerokość całkowita to 1,15 m, długość 3,10 m, łóżko stołu - 2,50 m. W mojej opinii stoły te przeznaczone były do wypreparowywania bloków anatomicznych narządów przeznaczonych do dalszych szczegółowych badań np. wad rozwo-

jowych, zmian po przeprowadzonych wcześniej zabiegach chirurgicznych itp. Z przekazów mojego ojca lekarza, dra Zygmunta Kuliga, który był więźniem tego obozu pamiętam, iż opowiadał mi, że niektórzy niemieccy lekarze (m.in. dr Mengele) byli zainteresowani tymi badaniami, o czym dowiadywał się od innych więźniów. Wypreparowywane bloki narządowe były prawdopodobnie utrwalane w opisanym wyżej zbiorniku w roztworze formaliny, a następnie w płynie Keiserlinga. Wykonywano z nich preparaty anatomiczne. Preparaty w słojach były prawdopodobnie przekazywane do medycznych ośrodków akademickich w Niemczech jako przedmiot badań czy pomocy naukowych. Czas, jaki upłynął od zakończenia wojny w dużym stopniu naruszył stan tych pomieszczeń, jednak ich aktualny stan jest zadawalający do szczegółowego opisu, zwłaszcza że pomieszczenia te nie były przedmiotem „poszukiwań” przez osoby niepowołane. Jestem specjalistą patomorfologiem o ponad 60-letnim doświadczeniu, dlatego znając zaplecza licznych prosektoriów w kraju i za granicą, czuję się upoważniony do snucia powyższych rozważań. W aktualnym stanie nauk medycznych nie obrazuje się zmian narządowych w postaci preparatów anatomicznych, stąd zaplecza zakładów anatomii prawdopodobnie zostały zlikwidowane.

ŁGP cały czas zbiera relacje świadków (m.in. z Węgier, Czech czy Izra-

ela) o tym, co działo się w Zittwerke. Uczestniczyła również w realizacji wstrząsającego dokumentu filmowego pt. „Mury Mówią” (dostępnego w internecie) o obozie. Do sieniawskiej świetlicy na kawę i herbatę zaprosiła uczestników rajdu Edyta Dziedzina, sołtys Sieniawki. Była okazja do rozmów i przedstawienia najnowszych ustaleń z historii tego miejsca. Powrót do Leśnej przebiegał przez Bogatynię, czeski Frydlant i Zawidów. Dlaczego wybraliśmy drogę powrotną przez Frydlant? Otóż, więźniowie chorzy, słabi i niezdolni do marszu, którzy nie wyszli z całą grupą w kierunku Buchenwaldu, nadal pozostawali jeszcze przeszło miesiąc w obozie Hartmannsdorf. Wśród nich więzień Zdzisław Molenda, który tak wspominał:

W mroźny poranek 19 marca 1945 roku podjechał pod obóz ciągnik z dwiema przyczepami, na które załadowali pozostałych przy życiu więźniów. Kilku chorych więźniów, którzy nie zdołali utrzymać się na nogach, esesmani zastrzelili pod rewirem. Droga wiodła przez Frydlant do Zittau. Podróż trwała cały dzień. W drodze zmarło trzech więźniów.

Z zachowanych relacji o tamtych wydarzeniach szczególnie cenna jest Henryka Cupiała. Młody Polak pracował od 1940 roku w Hartmannsdorfie jako robotnik przymusowy, na gospodarstwie u Paula Schreidera. Pewnego dnia Schreider otrzymał rozkaz, aby na rano dostarczyć do obozu traktor z dwiema przyczepami. Gospodarz i 16-letni Po-

lak musieli wykonać zadanie. Henryk Cupiał wspominał: *Więźniowie wyglądali żałośnie. Byli chudzi, wynędzniali, wielu dowlokło się do przyczep dzięki pomocy współwięźniów. Gdy załadowano wszystkich więźniów i kilku pozostałych tu wartowników, ciągnik bardzo wolno ruszył w kierunku dawnej granicy czechosłowacko-niemieckiej. Specjalnie dla nich otwarto tę granicę, choć jeszcze kilka miesięcy wcześniej jeździł tędy kursowy autobus Lauban-Drezno. Cały dzień jechaliśmy z tymi więźniami do Zittau, przez Frydlant. Z jedną przerwą po drodze. Chyba trzech więźniów dojechało martwych. Już w Hartmannsdorfie ledwo trzymali się na nogach.*

Dopiero następnego dnia Schreider i Cupiał powrócili tą samą drogą do Hartmannsdorf. Henryk Cupiał po wojnie powrócił do polskiego już Miłoszowa, gdzie mieszkał do końca życia. Więzień Zdzisław Molenda po latach wydał książkę „Tylem zapamiętał”, w której zawarł swoje wspomnienia z tamtego czasu:

To, co ujrzałem po przybyciu w dniu 19 marca 1945 roku do obozu w Zittau, przechodziło wszelkie ludzkie wyobrażenia. Było to prawdziwe dno piekła na ziemi. W obozie pozostawali Żydzi, pochodzący przeważnie z Węgier. Sami esesmani mówili o obozie Vernichtungslager (obóz zagłady). Więźniowie byli zatrudnieni przy produkcji samolotów bojowych. Były to trzysilnikowe samoloty typu Junkers 52, wykorzystywane przez Niemców do celów transportowych.

Zastaliśmy w obozie straszliwe warunki. Praca w zakładach ustała. Wychudzeni Żydzi nie mogli poruszać się o własnych siłach, zalegali cele o cementowych posadzkach, pokrytych garstkami wełny drzewnej, przesiąkniętej kałem i moczem. W obozie grasowały: czerwotka, gruźlica, flegmona, szkorbut a nawet tyfus. Cały obóz był jak gdyby ogromnym rewirem a raczej umieralnią. Doktor-więzień Zygmunt Kulig zabrał się natychmiast z całą energią do ulżenia chorym w ich straszliwej doli. Wspieraliśmy go z Władkiem Kołłątajem [drugim więźniem – przyp. autora] na ile

pozwalaty nasze wątłe siły. Pomagaliśmy przy opatrunkach, rozdzielaliśmy chorym na szkorbut miksturę, którą dr Zygmunt przygotowywał z wywaru pokrzyw. W pierwszym okresie pobytu w obozie ratowaliśmy się przed śmiercią głodową zapasami sucharów, które przezornie przygotowaliśmy w obozie Hartmannsdorf.

Wyjaśnić należy, że miejscem, dokąd dotarli więźniowie, nie było miasto Zittau - jak sami pisali później w relacjach, sugerując się nazwą zakładów Zittwerke AG - a jego wschodnie przedmieście (Klein-Schönau, dzisiejsza

Sieniawka). Po wojnie Nysa Łużycka stając się rzeką graniczną, skutecznie na wiele lat oddzieliła nie tylko Zittau od zakładów Zittwerke ale i pamięć o obozowym dramacie.

Późnym popołudniem uczestnicy rajdu powrócili do Leśnej, aby pod sztolniami przy drodze do Świecia zapalić ostatnie znicze pamięci i zakończyć rajd. Wzięło w nim udział - jak przeliczyliśmy - blisko 40 osób. Pojawiali się oni w różnych miejscach, bowiem nie wszyscy - z różnych względów - przejechali całą trasę. W tym dniu zaapelowaliśmy do mieszkańców

Miłoszowa i Sieniawki, aby na czas, kiedy 80 lat temu odbywał się marsz śmierci, pod pomnikami cały płonął znicze. Nasz rajd samochodowy był możliwy dzięki wsparciu finansowemu burmistrza Leśnej Szymona Surmacza, który wydarzenie to objął honorowym patronatem. (cdn) ✕

tekst: Janusz Skowroński
zdjęcia: Jan Gałus

Bieżące informacje o działalności Stowarzyszenia „Zamek Czocha” można śledzić w mediach społecznościowych (strona na facebooku).

Wzruszające uroczystości i artystyczne sukcesy w przedszkolu im. Kubusia Puchatka w Leśnej

W Miejsko-Gminnym Przedszkolu im. Kubusia Puchatka w Leśnej w ostatnich tygodniach nie brakowało emocjonujących wydarzeń pełnych wzruszeń i dumy. Zarówno uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka, jak i sukcesy w Powiatowym Konkursie Recytatorskim „Cztery Pory Roku” na długo pozostaną w pamięci zarówno dzieci, jak i opiekunów.

Wzruszające spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka

Styczeń to czas, w którym chłód za sokiem przeplata się z ciepłem rodzinnych spotkań, a urok Dnia Babci i Dziadka wprowadza wszystkich w magiczny nastrój. W przedszkolu w Leśnej te wyjątkowe dni obchodzono z pełnym zaangażowaniem. Uroczystości odbyły się 29 i 30 stycznia oraz 21 lutego, a ich bohaterami byli oczywiście nasi najmłodsi podopieczni oraz ich ukochani Dziadkowie i Babcie.

Dzieci, pod czujnym okiem swoich pań, przygotowały piękny program artystyczny pełen wierszy, piosenek i tańców. Każda grupa przedszkolna miała okazję zaprezentować swoje umiejętności, co spotkało się z wielkim entuzjazmem publiczności. Nie zabrakło również własnoręcznie wykonanych upominków, które przedszkolaki wręczyły Babciom i Dziadkom z dumą i radością. Spotkania zakończyły się słodkim poczęstunkiem, przygotowanym przez rodziców. Były to chwile pełne wzruszeń i uśmiechów, które na długo pozostaną w sercach wszystkich uczestników.

Sukcesy w Powiatowym Konkursie Recytatorskim

Radość w przedszkolu w Leśnej nie kończy się tylko na uroczystościach – nasi wychowankowie odnoszą również sukcesy w konkursach artystycznych. 25 lutego w Miejskim Przedszkolu nr 3 w Lubaniu odbył się IV Powiatowy Konkurs Recytatorski „Cztery Pory Roku”. Nasze przedszkolaki jak zwykle pokazały się z najlepszej strony!

W kategorii 3-4 latków I miejsce zajęły Malwina Słabicka i Julia Maliszewska, które zachwyciły komisię swoją piękną recytacją. Wielkie

brawa należą się także Soni Zając, Pauli Niemczak, Zosi Czech oraz Julii Dudczak, które godnie reprezentowały przedszkole, wspinał się deklamując wiersze.

Cała społeczność przedszkola jest dumna z osiągnięć swoich podopiecznych. Życzymy naszym małym artystom dalszych sukcesów i równie pięknych występów w przyszłości! ✕

**Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobiednej
zaprasza wszystkich zainteresowanych rodziców
na
warsztaty z PIERWSZEJ POMOCY**

**28.03.2025 r. piątek
godzina 16:00 w budynku
Szkoły Podstawowej w Pobiednej
ul. Hetmańska 3.**

Spotkanie poprowadzi ratownik medyczny
Dariusz Chamier - Gliszczyński

**Obowiązują zapisy na spotkanie
pod numerem telefonu
663-560-296**

Radość i sukcesy w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pobiednej

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobiednej, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego oraz przedszkole, miał w ostatnim czasie wiele powodów do radości. Dzieci i młodzież nie tylko aktywnie uczestniczyły w ciekawych wydarzeniach i uroczystościach, ale również odnosiły sukcesy.

Wzruszający Dzień Babci i Dziadka

Wremizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Pobiednej odbyła się wyjątkowa uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka. Goście, którzy licznie przybyli na wydarzenie, mogli przekonać się, co łączy agentów FBI z ukochanymi seniorami – a to wszystko za sprawą kreatywnego programu artystycznego, przygotowanego przez najmłodszych uczniów. Dzieci z ogromnym zaangażowaniem wyrażały swoją wdzięczność i miłość do najukochańszych dziadków. Wzruszeń, ciepłych słów i wspólnych rozmów nie brakowało, a występy artystyczne wprowadziły wszystkich w radosny i rodzinny nastrój.

Aktywne ferie pełne atrakcji

Podczas ferii zimowych Szkoła Podstawowa w Pobiednej przygotowała dla swoich uczniów bogaty program zajęć, które już od lat cieszą się ogromnym zainteresowaniem. W tym roku dzieci wzięły udział w wyjeździe do Parku Trampolin Wild Jump w Jeleniej Górze, gdzie mogły wyładować energię i sprawdzić swoje umiejętności akrobatyczne. Na uczniów czekały również zajęcia sportowe, plastyczne oraz warsztaty kulinarne w Restauracji Monteverde w Świeradowie-Zdroju. Wspólne gotowanie i wypiekanie smakołyków sprzyjało integracji i zacieśnianiu więzi koleżeńskich, a aktywne spędzanie czasu wolnego pozostawiło mnóstwo pozytywnych wspomnień.

Karnawał i Dzień Pizzy w przedszkolu

Z kolei w Przedszkolu w Pobiednej także nie zabrakło atrakcji. Dzieci, pod czujnym okiem wychowawczyń, obchodziły Dzień Pizzy, podczas którego samodzielnie przygotowały

pyszne potrawy. To wyjątkowe święto stało się okazją do rozwijania umiejętności kulinarnych i samodzielności, a wspólne pieczenie przyniosło mnóstwo radości i smaku.

Kilka dni później odbył się bal karnawałowy, który był prawdziwą uczą kreatywności i wyobraźni. Kolorowe stroje, pełne fantazji i nawiązujące do bajkowych bohaterów oraz postaci z gier, sprawiły, że atmosfera była pełna śmiechu i radości. Przedszkolaki świetnie się bawiły, a nauczycielki zadbały o to, by nikt nie opuszczał sali bez uśmiechu.

Sukcesy podopiecznych

Rok 2024 przyniósł również wiele powodów do dumy. Podczas Gali Sportu w Pobiednej, nagrody za osiągnięcia sportowe odebrali Karol Kotliński z klasy VII, Weronika Kaczmarek-Bielecka z klasy VI oraz Natalia Kaczmarek z klasy IV – wszyscy trzej uczniowie aktywnie działają w lokalnej drużynie kajakarskiej, zdobywając liczne sukcesy na arenie sportowej.

Również najmłodsi mieszkańcy Pobiednej mieli swoje chwile chwały. Przedszkolaki z powodzeniem reprezentowały placówkę w powiatowym konkursie recytatorskim „Cztery pory roku”. W grupie 3-4 latków drugie miejsce zajęła Matylda Michołąp, a w grupie 5-6 latków wysokie pozycje wywalczyli Kajetan Sokołowski i Alicja Majdańska, zajmując odpowiednio drugie i trzecie miejsce.

Cała społeczność szkolna i przedszkolna z dumą patrzy na osiągnięcia dzieci i młodzieży. Gratulujemy naszym podopiecznym oraz nauczycielom i wychowawcom, którzy z odaniem wspierają ich rozwój. Mamy nadzieję, że w kolejnych miesiącach będziemy mogli świętować jeszcze więcej sukcesów! ✕

Nauczyciele

**DZIEŃ
OTWARTYCH DRZWI
w Szkole Podstawowej im. Kornela
Makuszyńskiego
w Pobiednej
03.04.2025 r.
czwartek
godzina 16:00**

Przyjdź, poznaj nas i zobacz, jak wielkie możliwości daje edukacja w małej szkole!

W programie:

omówienie oferty edukacyjnej przy kawie, spacer po szkole z prezentacją
pracowni i wyposażenia a także warsztaty dla dzieci;

tel. 75-784-55-82
ul. Hetmańska 3
Pobiedna

 <https://www.facebook.com/zsp.pobiedna>

Wojtek Kołodziejczyk – kajakowy mistrz

Sport to pasja, która kształtuje charakter, uczy wytrwałości i odwagi. Doskonałym przykładem na potwierdzenie tych słów jest Wojtek Kołodziejczyk – uczeń klasy VIIIb Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Smolniku, który zakończył właśnie swoją karierę sportową w kategorii wiekowej Młodzik, zdobywając trzy medale Mistrzostw Polski w kajakarstwie.

Trzy medale w trzech konkurencjach

Wojtek ma na swoim koncie medale w każdym kolorze – złoty, srebrny i brązowy, zdobyte w trzech różnych konkurencjach. Najcenniejszym osiągnięciem młodego sportowca jest

srebrny medal w konkurencji kanadyjek C1 w slalomie kajakowym. Zawody odbyły się 10 sierpnia 2024 roku w Krościenku nad Dunajcem podczas Mistrzostw Polski Młodzików.

Nie jest to jednak jedyne osiągnięcie Wojtka w minionym sezonie. 8 września 2024 roku w Kaniowie, podczas Mistrzostw Polski Młodzików w Kajak Polo, zdobył on brązowy medal w rywalizacji drużynowej, udowadniając swoją wszechstronność i umiejętność pracy zespołowej.

Na szczególne uznanie zasługuje także złoty medal zdobyty w parze w konkurencji kanadyjek C2. Tytuł Mistrza Polski Młodzików w tej konkurencji Wojtek wywalczył 14 sierpnia 2022 roku podczas Mistrzostw w slalomie kajakowym. Jest to osiągnięcie, które do dziś budzi podziw i uznanie wśród lokalnej społeczności sportowej.

Przyszłość pełna wyzwań

Spektakularne zakończenie kariery w kategorii Młodzik sprawiło, że Wojtek Kołodziejczyk został powołany przez Polski Związek Kajakowy do Kadry Narodowej. W nowym sezonie

młody sportowiec będzie reprezentował barwy Klubu Sportowego Pieniny Szczawnica, a cała społeczność Smolnika trzyma za niego kciuki i wierzy w kolejne sukcesy.

Wojtek, jesteśmy z Ciebie dumni! Twoja determinacja i pasja są wzorem dla wszystkich młodych sportow-

ców. Życzymy Ci dalszych sukcesów w kategorii wiekowej Junior i mamy nadzieję, że Twoja kariera sportowa nadal będzie pełna zwycięstw i radości z osiągniętych wyników! ✖

Społeczność Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Smolniku

Ogłoszenie płatne

KUPIĘ STARE ZDJĘCIA

z Leśnej
i okolic

517 512 344

Ferie w Leśnych Elfikach

Za nami kolejne ferie zimowe, podczas których każdy dzień w Elfikach przynosił nowe atrakcje: w pierwszym tygodniu przedszkolaki poznały zasady bezpiecznej zabawy na śniegu i lodzie, rozmawiały o sportach zimowych i pokonywały specjalnie dla nich przygotowany tor przeszkód. Aby trochę odpocząć - zrobiły butelkę sensoryczną i uczestniczyły w zimowych eksperymentach. Nie mogło także zabraknąć uroczystych obchodów Dnia Pizzy, którą wszyscy uwielbiają. Nasza pizza była wyjątkowo pyszna, bo zrobiły ją swoimi małymi rączkami przedszkolaki.

Drugi tydzień ferii upłynął Leśnym Elfikom bardzo aktywnie. Pani Zima zrobiła dzieciom niespodziankę, dlatego mogli się pobawić na śniegu, ulepić bałwana i stoczyć bitwy na śnieżki. Dzieci odbyły także podróż

do krainy bajek, gdzie poznały bajkowe postacie, a nawet same musiały je stworzyć - rozwijając przy tym swoją wyobraźnię. Elfiki brały również udział w zabawach badawczych, ruchowych i w różnych grach, które bardzo lubią.

14 lutego to oczywiście Walentynki, na które wszyscy cały tydzień czekali i przygotowywali małe upominki.

W okresie, gdy można sobie pozwolić na mniej zajęć edukacyjnych, warto mimo wszystko zadbać o wszechstron-

ny rozwój maluchów. A najlepiej, gdy ten rozwój odbywa się przez ciekawą zabawę. Spędziliśmy te dwa tygodnie rozwijając wiele aktywności. Wróciliśmy pełni sił do nauki i czekamy z utęsknieniem na wiosnę. ✕

Ogłaszamy zapisy dla dzieci, które chcą dołączyć do Elfików w roku przedszkolnym 2025 / 2026

oferujemy:

Zajęcia w małych grupach przedszkolnych.

Zajęcia dodatkowe:

- język angielski
- język niemiecki
- rytmika
- gimnastyka korekcyjna

Zajęcia terapeutyczne:

- rozwijanie kompetencji społecznych (TUS),
- terapia integracji sensorycznej,
- terapia pedagogiczna,
- logopedia

**Wszystko
zaczyna się od
przedszkola**

ZAPRASZAMY

**Smolnik 51/52
(nad Rehabilitacją)**

**Dobrze
przygotujemy
Twoje dziecko
do szkoły**

Żółty kwiat Kwisy

Pomału za oknem zbliża się wiosna i wielu z mieszkańców w te ciepłe dni uda się na spacer i zapewne również będzie przemierzać szlak biegnący doliną Kwisy od mostu nad Kwisą w kierunku zapory leśniańskiej, którą ktoś w przypływie szalonej wizji bezpieczeństwa otoczył drutem kolczastym. Przemierzając ten szlak warto zwrócić uwagę na pewną roślinkę, która każdej późnej jesieni w dolinie Kwisy kwitnie na żółto. Już ją można spotkać na samym początku szlaku, ponieważ rośnie w gęstych kępach już naprzeciwko budynku poczty, przy fabryce Baworowo i na Orlich Skałach powyżej placu królewskiego. W mniejszych skupiskach oraz pojedyncze rośliny można znaleźć również poniżej Leśnej nad Kwisą, a zapewne jest uprawiana także w wielu ogrodach.

Rośliną tą jest bylina z rodziny Rastrowatych „Rudbeckia laciniata L.” i znana jest jako Rudbeckia naga. Nazwę rodzajową stworzył Karol Linneusz dla uhonorowania szwedzkich botaników - profesorów Olafa Rudbecka Starszego (urodzony w 1630 roku, zmarł w 1702 roku), oraz Młodszego którzy działali na Uniwersytecie w Uppsali i stworzyli ogród botaniczny, rozslawiony później przez Linneusza.

Rudbeckia pochodzi z północnoamerykańskich prerii. Już w pierwszej ćwierci XVII wieku była uprawiana w Paryżu, a w XVIII wieku trafiła do Saksonii. Po raz pierwszy zaobserwowano ją w stanie dzikim w 1787 roku, i to nad Kwisą między Świeradowem – Zdrojem, a Lubaniem, a dokładnie rzecz ujmując w okolicach Leśnej w na-

szej dolinie Kwisy w okolicach zapory. Dlatego też ze względu na ten fakt, nazwaliśmy rudbekię w tytule żółtym kwiatem Kwisy, ponieważ tak w XVIII wieku nazywano tę roślinę. Po włączeniu tej części Łużyc w obręb Prus po 1815 roku zmieniono jej nazwę na kwiat słonecznikowy – był to zaplanowany akt germanizacyjny, wiele wówczas nazw zmieniono na bazie wyraźnych zarządzeń nowych władz.

Rudbeckia występuje, podobnie jak nad Kwisą, bardzo licznie także nad Smedą (Witką) – w całym regionie frydlandzkim, aż po granicę państwową i dalej, prawdopodobnie również w górnołużyckim dorzeczu Nysy Łużyckiej. W broszurze „Krajobraz Frydlandu” z serii „Historia lokalna powiatu frydlandzkiego w Czechach” Franz Firbas pisze o „Rudbekii”: „Latem aż po podnóża gór wzdłuż rzeki Smedy (Witki) i potoku Řasnice (strumień, który wypływa z Horní Řasnice i przepływa przez Dolní Řasnice i Krásný Les, a następnie uchodzi do Smedy) lśnią żółte kwiaty rudbekii (Rudbeckia laciniata), zwiastując bliską przynależność do Łużyc, gdzie ta piękna bylina zdobi brzegi wszystkich potoków i rzek. W Czechach prawdopodobnie nie ma krajobrazu, który mógłby dzielić tę szczególną cechę z Frydlandem, ale minęło dopiero niewiele ponad sto lat, odkąd roślina ta uzyskała prawa obywatelskie we Frydlandzie, a dziś jest jednym z najpiękniejszych zjawisk w jego świecie roślinnym.”

Rudbeckia zyskała bardzo dobre warunki rozwoju w Czechach i rozszerzyła swój obszar występowania dalej w głąb Czech. Na przykład Anton Tannich w swojej książce „Podręczniku identyfikacji flory Czech” wydanej w Pradze w 1928 roku podaje, że ro-

ślina w pojedynczych egzemplarzach zdziczała i można ją spotkać także w okolicach Pardubic. Po raz pierwszy pojawiła się jednak na terenie Czech nad rzeką Smedą (w Polsce zwaną Witką), dlatego też nazywana jest tam dzisiaj „kwiatem Smedy”.

W „Gazecie Frydlandzkiej” w 1931 roku dyrektor Ottokar Schubert, ekspert do spraw rybołówstwa z Rady Kultury Krajowej Czech, napisał o Rudbekii: „Nie tylko porasta brzegi rzeki i wdziera się na łąki, ale istnieją także odcinki rzeki, które są nią gęsto porośnięte.” Schubert dodał również następującą informację historyczną: „Ludność Frydlandu przypisuje pojawienie się tej rośliny w okolicach Frydlandu frydlandzkiemu księdzu dziekanowi Gottfriedowi Menzelowi (urodzonemu 7 czerwca 1798 roku, zmarłemu 28 maja 1879 roku). Ten oddany kapłan w 1849 roku udał się do Stanów Zjednoczonych, aby wspierać emigrantów z Frydlandu. W 1852 roku powrócił do ojczyzny i rzekomo przywiózł ze sobą tę roślinę z Ameryki. Po zdomowieniu na terenie Frydlandu, zaczęła się tam samodzielnie rozprzestrzeniać w stanie dzikim”. Starsi mieszkańcy Frydlandu mieli ją nawet nazywać „kwiatem Menzela”. W związku z tym mielibyśmy tu do czynienia z drugim, niezależnym od pierwszego, przypadkiem introdukcji tej rośliny w najbliższej okolicy. Tutaj pojawia się „konflikt” Czesko - Niemiecki o to kto pierwszy „przyniósł” tą roślinkę w ten region. Czesi uruchomili swoje poczucie humoru i mówiąc wprost, że podpuścili Niemców, którzy w ówczesnym czasie nawet kwestionowali, że istnieje coś takiego jak naród Czeski.

Schubert odnosi się ponadto do ustaleń, że Rudbeckia została znaleziona nad

rzeką Kwisą już w 1787 roku. Uważał on, że dolina Kwisy z jednej strony oraz dolina Witki/Smedy i potoku Řasnice z drugiej nie leżą tak daleko od siebie, aby Rudbeckia nie mogła rozprzestrzenić się na południe i zachód w regionie Frydlandu i Saksonii, na przykład poprzez rozsiewanie nasion.

W związku z tym Niemcy zaczęli wszem i wobec udowadniać, że to oni mieli palmę pierwszeństwa wobec północnoamerykańskiej Rudbeki, jako „kwiatu Kwisy”, a nie „kwiatu Menzela”. Jakież musiało być ich zdziwienie, kiedy Czesi ich poinformowali, że w 1787 roku w tym rejonie była Saksonia.

Ta odporna na zimę bylina cieszy się zresztą dużą popularnością wśród ogrodników jako kwiat cięty. Bylina ta szybko się rozrasta oraz rozmnaża i rozprzestrzenia. W ogrodach uprawia się również Rudbeckia hirta L. (Rudbeckia owłosiona), Rudbeckia purpurea L. (Rudbeckia purpurowa), Rudbeckia fulgida (Rudbeckia błyskotliwa) oraz inne gatunki Rudbeki. Ta ostatnia ma purpurowo różowe kwiaty, podczas gdy dwa pierwsze gatunki są złocistożółte.

Schubert podzielił się z nami ponadczasową refleksją w „Gazecie Frydlandzkiej” słowami: „Rudbeckia stanowi wspaniałą ozdobę nadrzeczną. Jak pięknie by było, gdyby dołączyła do niego nowo uprawiana Rudbeckia purpurowa (Rudbeckia purpurea) ze swoim lśniącym jaskrawą czerwienią kwiatem.” Czy przyrodniczy byliby dzisiaj tak zachwycenie słowami Schubert’a i wprowadzaniem obcych gatunków do środowiska? Bardzo w to wątpię. Zwykle liczebność osobników w populacjach jest duża, rośliny często tworzą duże skupiska lub łąny. Jednak najczęściej, mimo masowego występowania, występowanie tej rośliny ma zasięg wybitnie lokalny. Zbiorowiska z rudbekią są zwarte i wysokie o dużej produkcji biomasy o lokalnym zwartym charakterze. W efekcie obecność tego gatunku wpływa negatywnie na bogactwo gatunkowe rodzimych gatunków oraz różnorodność zbiorowisk nadrzecznych gatunków. Niemniej jednak Rudbeckia istnieje z nami już około 250 lat i tak naprawdę nikt już nie traktuje ją jako przywleczoną bylinę. ✕

Rudbeckia purpurowa

Rudbeckia laciniata

Siedlisko Rudbeki

Norbert Włodarczyk
Przewodnik Sudecki Przewodnik
po Karkonoskim Parku Narodowym